

ZAGREBAČKA BANKA I FINANCIRANJE "ČISTE" ENERGIJE

Budući da Europska unija potiče zemlje članice na ulaganja u različite oblike proizvodnje "čiste" energije i energetsku učinkovitost, osjeća se veće zanimanje za financiranje takvih projekata. Stoga Zagrebačka banka nastoji financirati, pratiti i poticati takve investicije, posebno što postoji uvjerenje da za obnovljive izvore energije i energetsku učinkovitost u Hrvatskoj postoji velik potencijal. Za klijente je otvoren specijalizirani prostor, a banka im pruža i stručnu pomoć u realizaciji projekata jer surađuje s brojnim konzultantima i stručnjacima iz tog područja.

U srpnju 2013. Zagrebačka banka i Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD) zaključile su posebne ugovore za kreditiranje u iznosu od 60 milijuna eura, od čega 40 milijuna otpada na financiranje malih i srednjih poduzeća, a ostatak na ulaganja za poboljšanje energetske učinkovitosti i obnovljive izvore energije. Ulaganja u energetsku učinkovitost posebno su zanimljiva jer uz povoljne uvjete kreditiranja i tehničku pomoć korisnicima omogućuju i bespovratna poticajna sredstva Europske unije. Riječ je inače o dijelu zajedničkog projekta EBRD-a i Europske unije za finansiranje projekata obnovljivih izvora energije i energijsku učinkovitost regije zapadnog Balkana – Western Balkans Sustainable Energy Financing Facility II (WeBSEFF II). Ukupno je za tu namjenu osigurano 75 milijuna eura, a u prvoj će se fazi financirati projekti u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini, Makedoniji i Srbiji, a poslije i u Albaniji, Kosovu i Crnoj Gori.

U Zagrebačkoj banci ističu da trenutačno najveće zanimanje vlada za

fotonaponske elektrane i vjetroelektrane te postrojenja na biomasu i biopljin. Fotonaponske su elektrane najzastupljenije zbog relativno malog iznosa početne investicije i jednostavne procedure, a radi se najčešće o manjim elektrana od 10 kW do 30 kW s troškovima između 150.000 kuna i 400.000 kuna koje su isplative već nakon nekoliko godina. Vjetroelektrane su velik potencijal i najčešće se radi o velikim projektima i investicijama, a na određeni ih način koči složena procedura, višegodišnja mjerena vjetra, proširivanje pristupnih putova, a često i gradnja transformatorskih stanica. Bioplinska postrojenja i postrojenja na biomasu svojevrstan su zatvoreni sustav bez ikakvog otpada, a za proizvodnju bioplina se najčešće koriste silaža i stajski gnoj, a kod biomase drvna sječka, poljoprivredni i komunalni otpad te razni industrijski ostaci. Glavni je finalni proizvod takvih postrojenja električna i toplinska energija, a zbog brojnih farmi najviše je bioplinskih postrojenja u Slavoniji. ▀

MEĐUNARODNI KONGRES PROJEKTNIH MENADŽERA

U Dubrovniku je od 30. rujna do 3. listopada 2013. održan 27th IPMA World Congress s više od 700 sudionika iz 60 država širom svijeta. Organizator je skupa u hotelskom kompleksu Valamar Resort Babin kuk bila Hrvatska udruga za upravljanje projektima, jedna od 55 članica Svjetskog udruženja za projektni menadžment (International Project Management Association - IPMA). Kongres je održan pod pokroviteljstvom predsjednika Republike, Vlade i Sveučilišta u Zagrebu, a suorganizatori su bili Građevinski fakultet

Sveučilišta u Zagrebu i Međunarodno vijeće za inženjerske troškove (International Cost Engineering Council). Voditelj je bio Peter Taylor, poznati konzultant, govornik, pisac i stručnjak iz Velike Britanije, a Kongres je otvorio prof. dr. sc. Mladen Radujković, predsjednik IPMA-e. Skup su na početku pozdravili predstavnici ministarstva, grada i Zagrebačkog veleučilišta, ali i Carsten Wredstrøm, predsjednik International Cost Engineering Councila. Skup su kao predavači uveličali i neki od najutjecajnijih svjetskih stručnjaka, dr. Prajapati Trivedija iz Indije (tajnik Vlade), Mikea Browna iz Velike Britanije (*Rolls-Royce*), Eda Logana iz SAD-a, prof. Colina Carlilea iz Švedske (direktor European Spallation Source Scandinaavia), dr. Ricaurte Catin Vasquez iz Paname (izvršni direktor u *General Electric* za Srednju Ameriku i Karibe) i Snježana Ivezić-Torbarina iz Hrvatske (menadžerica za medije i aplikacije u *Ericssonu*). U dva je dana inače predstavljeno 208 članaka u osam paralelnih programa.

Za sudionike Kongresa organiziran je koktel dobrodošlice u tvrđavi Revelin, svečana večera u Valamar resortu te oproštajni domjenak u restoranu *Klarisa* u središtu Dubrovnika. Tijekom svečane večere proglašeni su dobitnici prestižnih nagrada IPMA Project Excellence Award, svjetski prepoznatih izbora najuspješnijega i najboljih u području upravljanja projektima, programima i portfeljima. Od ove je godine Hrvatska udruga za upravljanje projektima pokrenula hrvatsku nacionalnu nagradu za izvrsnost u upravljanju projektima. Nagradu je dobio *TriGranit d.o.o.* za gradnju trgovackog centra *Arena* u Zagrebu, a priznanje je primio voditelj projekta Leo Penović, dipl. ing. građ. ▀